

IP Leads

V.O. nieuwsbrief
Jaargang 21
Nr. 1 • April 2019

activate
your
ideas

In dit nummer

Meer organen beschikbaar dankzij actief IE-beleid bij Organ Assist 3
Het bekendste medicijn ter wereld: Aspirine 4 • Mogelijk nieuwe octrooikansen in de Verenigde Staten 5 • Foodfight: Uniemerck Big Mac (voorlopig) vervallen verklaard 6 • Nieuws 7
Intellectueel eigendom in het belang van de patiënt 8

Het effect van Brexit op IE-rechten

Het ziet ernaar uit dat het Verenigd Koninkrijk op 12 april de Europese Unie zal verlaten, met of zonder 'deal'. Enig uitstel is slechts mogelijk als het Britse parlement alsnog heeft ingestemd met de zogeheten uittredingsovereenkomst die door premier Theresa May en de EU is opgesteld. Het parlement heeft expliciet uitgesproken dat bestaande IE-rechten die in EU-verband zijn vastgelegd worden gewaarborgd, zowel bij een 'deal' als bij een 'no deal' Brexit. Hieronder een toelichting.

Geen effect op octrooi-rechten

Octrooien zijn nationale rechten. Een Brexit heeft dus geen effect op uw octrooirechten, ook als deze zijn verleend via bijvoorbeeld de

Europese octrooiprocedure. Na een Brexit blijft het VK aangesloten bij het Europees Octrooiverdrag. Nieuwe octrooirechten in het VK kunnen dus nog steeds verkregen worden via een Europees octrooi.

Verder bestaat er momenteel nog onduidelijkheid over de mogelijke gevolgen van een Brexit ten aanzien van aanvullende beschermingscertificaten (ABC's).

Wel invloed op parallelimport

Het vertrek kan wel invloed hebben op de parallelimport tussen EU-landen en het VK, die nu mogelijk is door 'uitputting' van het octrooirecht. Dit houdt in dat als een geoctrooieerd

→ Lees verder op pagina 2

product eenmaal (met toestemming van de octrooihouder) verkocht is binnen de EU, het vrij verhandelbaar is in de rest van de EU. Ook als er in die landen octrooien zijn. Na een Brexit (zonder afspraken hierover) vervalt dit recht en wordt het niet meer mogelijk dit 'uitputtingsrecht' uit te oefenen voor het VK. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid import en export tussen EU en het VK te verbieden.

Omzetting naar nationale VK-rechten

In het VK kunt u merk- en modelrechten vastleggen via een nationale registratie of een Europese registratie. Na een Brexit worden bestaande Europese merk- en modelregistraties, met behoud van de aanvraag- en registratiedatum, omgezet naar equivalente nationale registraties in het VK. Voor deze VK-rechten betaalt u dan voortaan apart instandhoudingskosten. Lopende Europese merk- en modelaanvragen kunnen binnen negen maanden na de Brexit als nationaal VK-recht worden gedeponeerd. Hierbij blijven de oorspronkelijke aanvraag- en prioriteitsdatum van de EU-registraties behouden. U betaalt hiervoor apart

inschrijvingskosten. Het proces en tijdsplan van deze inschrijvingen verschillen al naargelang het een Deal of No-Deal Brexit wordt.

Deal

- Er volgt een overgangperiode tot (in ieder geval) 31 december 2020.
- Geregistreerde Uniemerken en Gemeenschapsmodellen blijven rechtsgeldig in het VK gedurende de overgangperiode.
- Na het einde van de overgangperiode worden bestaande rechten omgezet naar een equivalent nationaal VK-recht.
- Lopende aanvragen kunnen (in ieder geval) tot 30 september 2021 als nationaal VK-recht worden gedeponeerd.

No-Deal

- Het VK verlaat op 12 april 2019 de EU. Er volgt geen overgangperiode.
- Geregistreerde rechten worden omgezet naar equivalente nationale VK-rechten.
- Lopende aanvragen kunnen tot 12 januari 2020 via een regulier depot in het VK worden aangevraagd met behoud van aanvraag- en prioriteitsdatum.

‘Als een geoc-trooieerd product eenmaal verkocht is binnen de EU, is het vrij verhandelbaar in de rest van de EU.’

Meer informatie na besluit Brexit

Het is in het licht van de recente ontwikkelingen op dit moment nog onduidelijk wanneer/of en hoe het VK de EU zal verlaten. Zodra er een besluit is genomen over een Brexit, dan ontvangen onze klanten nadere informatie. Heeft u voor die tijd nog vragen? Neem dan contact op met een van onze experts.

Meer organen beschikbaar dankzij actief IE-beleid bij Organ Assist

Het aantal organen dat getransplanteerd wordt in Nederlandse ziekenhuizen neemt flink toe: met 15% in 2018. De stijging is onder meer te danken aan de orgaanperfusiemachine van het Groningse bedrijf Organ Assist. De afgelopen jaren ontwikkelde oprichter Arjan van der Plaats met zijn team diverse varianten van de machine, en vroeg hij hiervoor octrooi aan. 'Hiermee kunnen we organen die voorheen werden afgekeurd testen, en vaak tóch transplanteren. Actief beheer van intellectueel eigendom (IE) heeft zeker bijgedragen aan het succes.'

Het is 1999 als Arjan van der Plaats tijdens zijn promotieonderzoek aan het UMCG in Groningen op het idee komt voor een machine waarmee hij uitgenomen organen kan doorspoelen met bloed: orgaanperfusie. Samen met zijn hoogleraar begint hij het bedrijf Organ Assist. Bij de aanvraag van het eerste octrooi – voor een leverperfusiesysteem – roepen ze de hulp in van de octrooigemachtigden van V.O. 'Belangrijk onderdeel van de beschreven methode is het gebruik van twee pompen, waarbij de ene continu pompt en de andere pulserend,' vertelt Van der Plaats. 'Zo bootsen we de hartslag na.' Ook voor een tweede machine – voor het doorspoelen van de nieren – wordt een octrooi aangevraagd, deze keer voor 'slimmigheden' in het ontwerp. 'Daardoor hoeven chirurgen bijvoorbeeld niet meer handmatig de bloedvaten aan de pomp te koppelen.'

Slimme octrooi-strategie

De derde stap is een toepassing waarmee de organen al doorspoeld kunnen worden wanneer ze nog in het

lichaam van de overleden donor zitten. 'Bijzonder is dat we daarbij ook de behandeling konden octrooieren. Normaal gesproken kan dat niet: elke patiënt moet toegang hebben tot een medische behandeling. Maar de adviseurs van V.O. merkten op dat we een orgaan behandelen, en geen patiënt. Dat soort juridische vakkennis hebben wij als bedrijf zelf niet.' Van der Plaats wordt regelmatig verrast door het advies van de octrooigemachtigden van V.O. 'Ik kom vaak met een gerichte aanvraag. Wat me opvalt is dat ze die niet gewoon opschrijven, maar erop doorvragen, en verkennen wat nog meer octrooieerbaar kan zijn. Zo zorgen ze ervoor dat het octrooi ook toekomstige ontwikkelingen van het concept afdekt.'

Investeerders over de brug

Meer innovaties en patenten volgden, en actief beheer van IE heeft een belangrijke plek gekregen in de bedrijfsvoering van Organ Assist. 'We zijn een echt R&D-bedrijf: de basis is onze kennis en expertise. Die moeten we beschermen om ze tot waarde te kunnen brengen. Bovendien is de eerste vraag van onze investeerders altijd: is je techniek al beschermd? Anders kan een concurrent het zo namaken. Dan komt een investeerder echt niet over de brug.' Mede dankzij de octrooien gaat het Organ Assist voor de wind, met een unieke serie producten en een wereldwijd leidende positie op het gebied van orgaanperfusie. Dat brengt weer nieuwe uitdagingen met zich mee. 'Na tweeënhalf jaar moet de wereldwijd geldende patentaanvraag worden voortgezet in nationale fases. Dat doen we alleen in landen waar voldoende klanten zitten. Ook daarbij neemt V.O. het voortouw. Wij zeggen weleens: V.O. is onze octrooi-afdeling.'

Het bekendste medicijn ter wereld: Aspirine

Aan het eind van de negentiende eeuw deed een jonge Bayer-onderzoeker een van de belangrijkste uitvindingen ooit: de pijnstillers Aspirine. Waardevol voor zijn werkgever en voor zijn vader met reuma. Een wereldwijd succes was het gevolg!

De uitvinding

In 1897 zorgt de Bayer-chemicus Felix Hoffmann (1868-1946) voor een opzienbarende doorbraak. Er werd al langer gezocht naar een vervanger voor het wilgenbast-extract, een eeuwenoude en natuurlijke pijnstillers, met daarin salicine en salicylzuur. De pijnstillende, ontstekingsremmende en koortsverlagende werking ervan was reeds in de oudheid bekend. Maar op 10 oktober 1897 beschreef Hoffmann in zijn laboratoriumverslag hoe hij een salicylzuur wist te binden aan azijnzuur, met als resultaat het nieuwe synthetische medicijn Aspirine. Een ander verhaal schrijft de ontdekking van de Aspirine toe aan Arthur Eichengrün (1867-1949), eveneens een scheikundige in dienst van Bayer. Hij claimde in 1949 de échte ontdekker te zijn. Vanwege zijn Joodse achtergrond zouden de nazi's zijn aandeel in de ontdekking hebben ontkend, zo gaat het verhaal.

‘In de loop der jaren werden ook andere toepassingen ontdekt.’

Octrooi en rechten

Op 1 februari 1899 werd Aspirine gedeponeerd als handelsmerk en op 6 maart 1899 werd het in het handelsregister van de keizerlijke octrooiraad in Berlijn geregistreerd onder nummer 36433. Een snelheid die nu moeilijk is voor te stellen. Het patent op Aspirine is inmiddels al lang verlopen. De Verenigde Staten confisqueerde in 1918 de belangen van Bayer als vijandig vermogen. Het ging onder meer om patent- en beeldmerkrechten,

zoals die voor het Bayer-kruis. Bayer heeft in de jaren negentig de rechten van het aspirientje in Noord-Amerika heroverd, die dus aan het eind van de Eerste Wereldoorlog verloren gingen. Bayer beschikt nu weer over de rechten wereldwijd.

Nog altijd populair

Pas in de jaren zeventig werd duidelijk dat er ook bijwerkingen zijn. Veelvuldig gebruik kan leiden tot maagklachten en tot het ontstaan van bloedingen. Hierdoor is het medicijn tegenwoordig minder populair als pijnstillers, hoewel velen het nog in huis zullen hebben. Artsen schrijven alleen de bruisvariant nog voor – dat zorgt voor minder maagproblemen. In de loop der jaren werden ook andere toepassingen ontdekt. Doordat Aspirine het bloed verdunt, kan het hartaanvallen en trombose voorkomen. Het wordt daarom preventief voorgeschreven aan risicogroepen. Ruim 120 jaar na Hoffmanns uitvinding gaan wereldwijd nog altijd tonnen Aspirine over de toonbank.

Second medical use

Het is ook mogelijk octrooi aan te vragen voor andere toepassingen van een medicijn. Dat noemen we *second medical use*. Echter, dit is maar een van de mogelijkheden om octrooi te verkrijgen voor al bekende (medische) stoffen of producten. Een andere mogelijkheid is bijvoorbeeld de combinatie van Aspirine met ‘iets anders’ om de effectiviteit te verhogen. Hier zijn wel meerdere octrooien op aangevraagd en verleend. Recent zijn bijvoorbeeld in de Verenigde Staten octrooien verleend voor inhalatieformuleringen met Aspirine.

Mogelijk nieuwe octrooikansen in de Verenigde Staten

In de VS is een van de vereisten waar de conclusies van een octrooiaanvraag op worden getoetst of deze materie bevat die in aanmerking komt voor octrooiering. Niet octrooierbaar zijn abstracte ideeën (zoals wiskundige algoritmes), natuurwetten en natuurlijke verschijnselen. Op basis van jurisprudentie van het Amerikaanse Hooggerechtshof (Supreme Court) en de federale rechtbank is een paar jaar geleden door het Amerikaanse Octrooibureau (USPTO) een test ontwikkeld voor onderzoekers (examiners) om te toetsen op octrooierbaarheid. Onlangs verschenen nieuwe richtlijnen voor deze test die mogelijk zorgen voor verlichting. Octrooigemachtigde Marijke Westra bestudeerde de mogelijkheden.

Wat was destijds de gedachtegang achter deze jurisprudentie in de VS?

De gedachte is dat deze onderwerpen – abstracte ideeën en natuurwetten en -verschijnselen – de basis vormen van veel wetenschappelijk en technologisch onderzoek. Octrooien voor dergelijke uitvindingen zouden innovatie eerder remmen dan bevorderen. Marijke Westra: ‘Deze gedachtegang is in de VS verder doorgevoerd dan in Europa en heeft ertoe geleid dat veel aanvragen werden afgewezen. Bijvoorbeeld als het gaat

om diagnostische werkwijzen en computergerateerde vindingen.’

Wat is het belang van deze richtlijnen en wat staat er in de nieuwe richtlijnen?

Het USPTO wil met de nieuwe richtlijnen, gepubliceerd op 7 januari 2019, onzekerheid wegnemen bij uitvinders waardoor er een zekere mate van voorspelbaarheid en consistentie is als het gaat om de verlening van octrooien. Daarvoor is ook de test met vragen die examiners doorlopen bij octrooiaanvragen aangepast. In de oude test was de eerste vraag: is de claim gericht op een van de bovengenoemde uitzonderingen? Zo ja, dan volgde een afwijzing, tenzij er verder niet-conventionele elementen in de claim stonden. In de nieuwe richtlijnen is deze vraag uitgebreid met de vraag of de vinding is geïntegreerd in een praktische toepassing. Zo ja, dan komt de vinding wel in aanmerking voor octrooiering.

Biedt dit nieuwe kansen?

De verwachting is dat het aantal afwijzingen op deze grond nu af zal nemen, maar hoe groot dat effect zal zijn is nog de vraag. Marijke Westra: ‘Er is nog veel onduidelijk. Er is bijvoorbeeld geen definitie van een praktische toepassing gegeven in de richtlijnen. Bovendien is er ook de verwachting dat een praktische toepassing beperkt zal worden uitgelegd door de examiners. Dit onder-

werp gaat hoe dan ook discussie opleveren. Nog een kanttekening: de richtlijnen zijn bindend voor examiners van het USPTO, maar niet voor een rechter als de geldigheid van een verleend octrooi later betwist wordt.’

Hoe zou het kunnen werken straks?

Heb je een voorbeeld van iets dat mogelijk in de toekomst wél wordt toegestaan door de examiners? Westra: ‘Een voorbeeld van octrooierbare praktische toepassingen die in de nieuwe richtlijnen worden weergegeven zijn medische behandelings- en preventiemethoden. Een ander voorbeeld is een element dat een verbetering in het functioneren van een computer weerspiegelt.’

Hoe kijk jij ertegenaan?

‘Het idee dat er in de VS weinig meer kan, klopt niet’ vervolgt ze, ‘en wordt met deze richtlijnen mogelijk nog iets bijgesteld. Vanzelfsprekend gaan we hierover graag met klanten in gesprek en kunnen we aan de hand van de richtlijnen een betere inschatting maken of de uitvinding, of een onderdeel daarvan, octrooierbaar is in de VS. Dat zal dan nauw samenhangen met de wijze waarop je zaken claimt en omschrijft.’

Meer weten?

Octrooigemachtigde Marijke Westra beantwoordt graag alle vragen of bespreekt met u de (nieuwe) mogelijkheden. Info: m.westra@vo.eu.

Foodfight: Uniemerken Big Mac (voorlopig) vervallen verklaard

Onlangs heeft het Europese Bureau voor de Intellectuele Eigendom (EUIPO) het Unie-woordmerk BIG MAC van fastfoodketen McDonald's vervallen verklaard. De naam van het wereldwijd bekende hamburgerbroodje is volgens het Bureau niet voldoende aantoonbaar gebruikt in de Europese Unie. Op het eerste gezicht een vreemde uitspraak.

Hoe begon de strijd?

De merkenrechtelijke foodfight begon toen McDonald's de Ierse hamburgerketen SuperMac's wilde weerhouden van verdere uitbreiding van haar merk SuperMac's naar de EU. Dit was niet de eerste keer dat SuperMac's zich geconfronteerd zag met de hamburgergigant. Het Ierse bedrijf besloot daarom begin 2017 zich de kaas niet langer van het hamburgerbrood te laten eten en startte een zogeheten doorhalingsactie tegen het merk BIG MAC. Het Unie-woordmerk BIG MAC werd op 25 maart 1996 aangevraagd door McDonald's en op 8 maart 1999 geregistreerd als merk voor – onder meer – sandwiches, gebak, eieren, melk, chocolade, koffie, sauzen, banketbakkerwaren, diensten op het gebied van franchising en afhaaldiensten.

Hoe verdedigde McDonald's zich?

Wanneer een merk gedurende vijf jaar niet of niet normaal is gebruikt voor de waren waarvoor het is geregistreerd, kan dit merk op verzoek van een derde worden doorgehaald. Het is aan de merkhouder om aan te tonen dat het merk wél normaal is gebruikt in het economisch verkeer of om een geldige reden aan te voeren voor het ontbreken van gebruik. Stelregel daarbij is dat uit het bewijs duidelijk dient te blijken dat het merk daadwerkelijk commercieel is gebruikt. McDonald's diende daartoe verklaringen in van franchisenemers, verkoopcijfers, verpakings- en promotiematerialen en uitdraaien van diverse websites, waarop afbeeldingen van de Big Mac te zien waren. Ook werd een uitdraai van Wikipedia overgelegd met daarin een overzicht van de geschiedenis en voedingswaarden van het culinaire fastfoodhoogstandje.

Wat was het EUIPO-oordeel?

Het EUIPO oordeelde dat een groot deel van het bewijsmateriaal, materiaal betrof dat door de McDonald's zelf

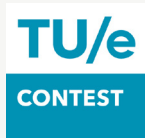
was geproduceerd en werd daarmee niet onafhankelijk geacht. Volgens het Bureau is de louter aanwezigheid van een merk op een website daarnaast onvoldoende om van 'normaal gebruik' te spreken. Ook werd de informatie van Wikipedia niet objectief geacht. Tot slot ontbrak enig bewijs van daadwerkelijk verrichte commerciële transacties. Om die reden acht het EUIPO onvoldoende bewezen dat het merk BIG MAC in een onafgebroken periode van 2012-2017 normaal gebruikt is in de EU.

'Dit was niet de eerste keer dat SuperMac's zich geconfronteerd zag met de hamburgergigant.'

Wat zijn de gevolgen?

Geeft dit andere partijen nu een vrijbrief op het gebruik van de aanduiding BIG MAC, zoals veel nieuwsberichten hierover suggereerden? Nou nee, dat is echt een broodje aap. Buiten het feit dat McDonald's al heeft aangegeven in hoger beroep te gaan, heeft McDonald's meerdere merkregistraties van BIG MAC, waarmee zij vooralsnog ongestoord tegen derden kan optreden. Voor merkhouders valt er wel een wijze les te trekken: onderschat de verplichting om gebruik van je merk aan te tonen niet én zorg dat er veel objectief materiaal beschikbaar is.

Ideation Contest

UNIVERSITY OF TWENTE. ENTREPRENEURIAL CHALLENGE

WUR STUDENT CHALLENGE
RETHINK PROTEIN

V.O. ondersteunt studenten via innovatiecompetities

De universiteiten van Delft, Eindhoven, Twente en Wageningen hebben allemaal innovatiecompetities. De (twee)jaarlijkse competities zijn een ultieme uitdaging voor studenten om hun vindingrijkheid, creativiteit en intelligentie uit te testen, om hun out-of-the-box denken te stimuleren en om dit alles te combineren met de juiste zakelijke instelling. Businessplannen, prototypen en praktijkvoorbeelden worden ontwikkeld, getest, geanalyseerd en beoordeeld, en de beste ideeën worden beloond met financiering en begeleiding. V.O. ondersteunt de initiatieven enthousiast en neemt eraan deel via het leveren van IE-advies en –diensten. Activate your ideas! Meer weten:

- Eindhoven University of Technology - TU/e Contest (www.tuecontest.nl)
- TU Delft - TU Delft Ideation Contest (www.tudelft.nl)
- Universiteit Twente - UT Challenge (www.utchallenge.nl)
- Universiteit Wageningen - WUR Challenge (www.wur.nl)

V.O. organiseert European Patent Seminar in München

Van 23 tot 25 september organiseert ons kantoor weer een editie van het European Patent Seminar in München. Het seminar richt zich met name op in-house IE-afdelingen en IE-agenten van buiten Europa die hun praktijkkennis van het Europese octrooisysteem willen actualiseren en op ondernemingen die zich met hun octrooien (en merken) op Europa als afzetgebied richten en een actief IE-beleid voeren. Onderwerpen die aan de orde komen zijn onder meer het unitair octrooi en het Eengemaakt Octrooigerecht (Unified Patent Court), EU en Duitse merken en modellen, het effect van Brexit op IE-procedures, oppositie- en beroepsprocedures bij het Europese en Duitse octrooibureau, aanvullende beschermingscertificaten en het Nagoya Protocol. Diverse specialisten van V.O. en het EPO geven presentaties. Op de laatste seminardag staat een excursie naar Salzburg op het programma. Voor meer informatie en inschrijving: www.vo.eu/nl/evenement/european-patent-seminar/

Vraag naar octrooibescher- ming in Europa blijft groeien

Het jaarverslag 2018 van het Europees Octrooibureau (EOB) toont een stijging van 4,6 % van het aantal Europese octrooiaanvragen, dat daarmee op 174.000 uitkwam. Deze groei is vooral toe te schrijven aan aanvragen door Europese ondernemingen, maar ook wereldwijd is een stijging waar te nemen. De meeste octrooiaanvragen kwamen uit de VS, gevolgd door Duitsland, Japan, Frankrijk en China. Door Nederlandse bedrijven werden in 2018 maar liefst 7.140 Europese octrooiaanvragen ingediend. Een toename van 1,4 % ten opzichte van 2017.

Promoties V.O.

Annemie Jaeken (kantoor Leuven) en Huub Maas (kantoor Utrecht) zijn tot partner benoemd, en Marlon Blood (kantoor München), Martin Klok (kantoor Den Haag) en Rutger Timmer (kantoor Eindhoven) zijn nu senior associate. Het kantoor is blij met deze ontwikkeling en feliciteert de vijf octrooigemachtigden dan ook van harte met hun promotie.

Winnaar MIP Award en WTR1000 aanbeveling

Voor 2019 is V.O. wederom de trotse winnaar van de Netherlands Firm of the Year Award, die wordt toegekend door Managing Intellectual Property. Verder heeft het kantoor een 'Recommended Firm'-aanbeveling gekregen van World Trademark Review 1000.

FIRM OF THE YEAR
2019

Floris Italianer

Directeur Hartstichting

‘IE biedt kansen om toepassing van onderzoeksresultaten te versnellen.’

Wilt u de nieuwsbrief liever digitaal ontvangen? Meldt u zich dan aan via www.vo.eu/ipleads

Intellectueel eigendom in het belang van de patiënt

Artificiële intelligentie inzetten om risico's op hartziekten nog eerder te herkennen. Met nano-technieken medicijnen precies op de juiste plek brengen, terwijl de patiënt nog in de ambulance ligt. Voorbeelden van innovatief wetenschappelijk onderzoek waar de Hartstichting jaarlijks miljoenen in steekt. Niet iedere onderzoeker denkt daarbij vooraf al aan het beschermen van intellectueel eigendom. De Hartstichting doet dat, geholpen door adviseurs van V.O., wél. Daar zijn twee belangrijke redenen voor.

De eerste is dat de Hartstichting onderzoek hoogstens kan financieren tot de eerste stappen van grootschalige testen. Daarna zijn er in de meeste gevallen commerciële partijen én grote investeringen nodig om de onderzoeksresultaten verder te ontwikkelen. Door al aan het begin van een samenwerking goede afspraken te maken over intellectueel eigendom, kunnen commerciële partijen sneller aan de slag met oplossingen die goed werken, maar tevens veilig en toegankelijk zijn voor patiënten.

De tweede heeft alles te maken met de maatschappelijke rol van de Hartstichting. Voor iedere euro die wij uitgeven aan het bestrijden van hart- en vaatziekten, heeft iemand door de regen van deur tot deur gelopen. Of een sportieve prestatie geleverd. Of via een testament aan ons geschonken. Als een innovatie die wij medegefinancierd hebben succesvol is, dan zouden wij graag zien dat iedere door onze donateurs en sponsors opgebrachte euro nogmaals kan worden geïnvesteerd in onderzoek.

Intellectueel eigendom draagt dus zeker bij aan de beste uitvoering van onze maatschappelijke opdracht: hart- en vaatziekten zo vroeg mogelijk herkennen en zoveel mogelijk mensen de beste behandeling bieden. Intellectueel eigendom levert ons kansen om de toepassing van onderzoeksresultaten te versnellen. In het belang van de onderzoeker, de financier, de meewerkende commerciële partijen, maar bovenal: het belang van de patiënt.

Over V.O.

V.O. is een van de grotere dienstverleners binnen Europa op het gebied van octrooien en merken. Meer dan zestig specialisten ondersteunen onze klanten bij het maximaliseren van de waarde van hun intellectuele eigendom. We hebben ruime expertise en ervaring in de Chemie, Life Sciences, Engineering en Hightech & Electronics. Onze klanten variëren van tech-starters tot multinationals. Met negen kantoren in Nederland, België en Duitsland opereren wij in een wereldwijd netwerk van professionals.

 www.vo.eu

 [linkedin.com/company/vo](https://www.linkedin.com/company/vo)

 [#vopatents](https://twitter.com/vopatents)

Colofon

Redactie

Annelies de Bosch Kemper, Jurriaan Cleuver, Bettina Hermann, Annemie Jaeken, Johannes van Melle, Rob van Niele, Otto Oudshoorn en Marijke Westra.

© V.O., 2019

IP Leads is de nieuwsbrief van V.O. en wordt verspreid onder relaties in Nederland, België en Duitsland. De nieuwsbrief is met zorg opgesteld. Het betreft echter slechts algemene informatie waaraan geen rechten kunnen worden ontleend. Aansprakelijkheid voor de gevolgen van het uitsluitend afgaan op deze informatie is uitgesloten.